

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Biológia Doktori Iskola

Mikroorganizmusok életfolyamatainak molekuláris analízise

Forminok hatása az aktin filamentum konformációs és dinamikai tulajdonságaira

PhD értekezés tézisei

Papp Gábor

Témavezetők:

Prof. Nyitrai Miklós

egyetemi tanár

Prof. Pesti Miklós

egyetemi tanár

PÉCS, 2009

Bevezetés

A sejtvázs, vagy más néven citoskeleton, az eukarióta sejtek citoplazmájában található fonalas és csőszerű struktúrákból felépülő hálózati rendszer. A citoskeleton kapcsolatban van a sejtthártyával és más sejtalkotókkal, így egyfajta térbeli keretet ad a sejtben játszódó fiziológiai folyamatok molekuláris eseményeinek. Az eukarióta sejt citoskeletonális hálózatát alapvetően három filamentális struktúra alkotja, ezek a mikrotubulusok, az intermedier filamentumok és a mikrofilamentumok rendszere.

A mikrofilamentumok dinamikus átszerveződése alapoz meg olyan kritikus folyamatokat a sejtben, mint az endocitózis, sejtosztódás, vagy a morfogenezis, és ehhez köthető a sejt polarizáció meghatározása is. Ezeknek a sejtbeli történéseknek a koordinálása 20-30 erősen konzerválódott aktin-kötő fehérjének, valamint sok sejt-specifikus aktin-kötő fehérjének, továbbá számos jeladó molekulának köszönhető. Ezeknek a faktoroknak a kombinált aktivitása tökéletes precizitással irányítja az aktin hálózat térbeli és időbeli szerveződését, és biztosítja a sejtire ható külső és belső ingereknek megfelelően a citoskeleton gyors átrendeződését.

Az aktin a mikrofilamentális hálózat fő alkotóeleme, amely az élő sejtben valamint *in vitro* körülmények között is két formában fordulhat elő. Az egyik a globuláris, vagy G-aktin, amely egy aktin monomer, a másik a filamentális, vagy F-aktin, amely a monomerek összekapcsolódásából kialakult polimer. Az aktin monomer szerkezetében két domén különíthető el, a közöttük elhelyezkedő hasadékból kation- (Mg^{2+} és Ca^{2+}) és nukleotid kötő (ATP, ADP, vagy ADP+P_i) helyek találhatóak. Az aktin filamentumok kialakulása három szakaszra osztható. Az első az úgynevezett nukleációs szakasz, amely néhány (kettő vagy három) aktin monomer összekapcsolódását jelenti. Az így kialakult mag (nukleusz) lesz a kiindulási pontja a filamentum kialakulás második szakaszának, a diffúziókontrollált elongációs fázisnak, amely folyamat során további monomerek beépülése történik meg. A harmadik szakaszra a környezet által meghatározott dinamikus egyensúly jellemző. Ebben az állapotban a filamentum mindkét végén megtörténik mind a monomerek asszociációja, mind a disszociációjuk, azonban a monomerek beépülése a filamentum szöges végén jellemzőbb, míg a monomerek leválása a hegyes végén gyakoribb. Mivel a filamentum két végén ezek a folyamatok eltérő kinetikával történnek, a filamentum hossza már nem változik, azonban a filamentumban egyfajta folyamatos belső mozgás tapasztalható (taposómalom, „treadmilling”).

Az aktin filamentumok kialakulását, egymáshoz viszonyított térbeli helyzetét számos aktin kötő fehérje határozza meg. Kötődésük során a filamentumban konformációs változás következik be és az így kiváltott hatás kihat a filamentumok mechanikai tulajdonságaira.

Az aktin monomer és polimer funkcionális tulajdonságait számos tényező befolyásolja, amelyek lehetnek különböző ionok, fémek, a kötött nukleotid hidrolitikus állapota, számos drog és aktin-kötő fehérje jelenléte.

A szabályozott és gyors nukleációt az aktin nukleációs faktorok határozzák meg, amelyek három csoportba sorolhatók. Az egyik csoport képviselője az Arp2/3 komplex, amely a filamentum oldalához kapcsolódik, majd az aktin plusz végének szerkezetét utánozva, egy sarjfilamentumot hoz létre, így egy elágazó filamentum hálózat alakul ki. A másik csoportot a Spire fehérje alkotja, amely 4 aktin monomerből alakít ki egy prenukleációs komplexet, amely a filamentum-növekedés kiindulási pontja. A harmadik csoportot a forminok képezik, amelyek elágazás nélküli filamentumokat alakítanak ki.

A forminoknak kitüntetett szerepük van a sejtek aktin citoskeletális rendszerének gyors újraszervezésében. Számos eukarióta szervezetben találtak forminokat, és három konzervatív régiót mutattak ki, amelyek nagyfokú homológiát mutattak a különböző eukarióta szervezetekben: a „formin homologia” FH1, FH2 és FH3 domént. A számos formin család közül talán a legjobban jellemzett a „Diaphanous-related” forminok (Dia), amelyek a fent említett domének mellett egyéb szabályozó régiókkal is rendelkeznek. A forminok funkcionális formája a két FH2 domén antiparalell módon történő összekapcsolódásából kialakuló FH2 dimer, amely aktin nukleáló hatással rendelkezik. A dimer kialakulásához szükség van egy – az FH2 domén N-terminálisán elhelyezkedő – linker régióra, amely az FH1 és FH2 doméneket köti össze és a dimer flexibilitását biztosítja.

Célkitűzések

Munkánk első részében az mDia1-FH2 fragmentum előállítását terveztük elvégezni, ezért a rendelkezésre álló laboratórium feltételei alapján optimalizáltuk az adaptált expressziós rendszert.

A munkánk második szakaszában a formin hatására az aktin filamentumban bekövetkező dinamikai változások vizsgálatát tűztük ki célul, melyhez fluoreszcencia spektroszkópiai módszereket alkalmaztunk. A kísérletek során vizsgálni kívántuk, hogy mely tényezők befolyásolják a formin-aktin kölcsönhatás kialakulása után az aktin filamentumok konformációs változását, flexibilitását.

- Kísérleteinkben arra kerestük a választ, hogy milyen hatást gyakorol az mDia1-FH2 az IAEDANS (N-(iodoacetyl)-N'-(5-sulfo-1-naphthyl)ethylenediamine) fluorofórral jelölt aktin filamentumok fluoreszcencia életidejére.
- Az aktin filamentumok flexibilitásának formin-koncentrációtól való függésének vizsgálatát tűztük ki célul. A flexibilitások mértékének változását az IAEDANS-jelölt F-aktin fluoreszcencia lecsengésének élettartamában történő eltérések révén terveztük kimutatni, amelynek mérésére a fázisfluorimetria módszere alkalmas.
- Arra a kísérletek során felmerült kérdésre kerestük a választ, hogy a rendszerben jelen lévő teljes formin koncentráció, vagy a formin:aktin koncentráció aránya határozza-e meg a kialakuló formin hatást.
- Korábbi kísérleteink alapján kimutattuk azt, hogy a filamentum közegének ionerőssége hatással van a filamentum konformációjára. Fluoreszcencia anizotrópia lecsengés vizsgálattal arra kerestük a választ, hogy befolyásolja-e a környezet ionerősség változása a formin hatására az aktin filamentumban kialakuló flexibilitás változást.

Alkalmazott módszerek

A fehérjék előállítás

Az aktin preparálás első lépésében házi nyúl (*Oryctolagus cuniculus*) vázizomból aceton-extrahált izomforgácsot készítettünk. Ebből az aktin izolálása Spudich és Watt módszere alapján történt.

Az emlős (házi egér (*Mus musculus*)) mDia1-FH2 fragmentumot rekombináns GST-fúziós fehérje-expressziós rendszerben állítottuk elő, prokarióta sejtekben. A DNS fragmentumot tartalmazó pGEX-4-T3 típusú plazmidot *E. coli* BL21 (DE3)pLysS kompetens sejtekbe transzformáltunk. Az expressziót követően a GST-mDia fehérjefragmentumot affinitás kromatográfiás elválasztási módszert alkalmazva különítettük el, majd gélfiltrációs eljárással tisztítottuk, utána a fehérjét koncentráltuk. A G-aktin polimerizációját 10 mM KCl és 0,5 mM MgCl₂ (az ettől való eltérést jelezzük) hozzáadásával indítottuk el. Formint tartalmazó minta esetében a formint mindig a polimerizációt megelőzően adtuk a mintához. A formin tárolópufferének befolyásoló hatását kizárandó a tárolópuffer térfogatát mind a formint tartalmazó, mind a formin-mentes minták esetében a teljes térfogat 5 %-án tartottuk.

Az aktin fluoreszcens jelölése

Az aktin polimerizációs tesztek elvégzéséhez N-(1-pirén)jodacetamiddal, a fluoreszcencia élettartam és anizotrópia mérésekhez IAEDANS jelölővel jelöltük az aktin Cys³⁷⁴-es aminosavát. A jelölési hatékonyságot fotometriás módszerrel határoztuk meg.

A fluoreszcencia élettartam és anizotrópia lecsengés mérése

A fluoreszcencia élettartam és anizotrópia lecsengés méréseket ISS K2 típusú multifrekvenciás fázis-fluoriméterrel végeztük. A fluoreszcencia élettartam mérések során két-exponenciális lecsengés modellt és egykomponensű Gauss eloszlást használtunk, amelyeket a χ^2 -próbával határoztunk meg.

A kettős exponenciális élettartam vizsgálat során az átlagos fluoreszcencia élettartamot a

$$\tau_{\text{átl}} = \frac{\alpha_1 \tau_1^2 + \alpha_2 \tau_2^2}{\alpha_1 \tau_1 + \alpha_2 \tau_2} \quad (1)$$

egyenlet alapján számítottuk, ahol $\tau_{\text{átl}}$ az átlagos fluoreszcens élettartam, α_i és τ_i az egyes amplitúdók és élettartamok.

Az anizotrópia lecsengés mérése

Az időfüggő anizotrópia $r(t)$ értéke két exponenciális tag összegeként adható meg:

$$r(t) = r_1 e^{-t/\phi_1} + r_2 e^{-t/\phi_2} \quad (2)$$

ahol r_1 és r_2 a 0 időpontban mért anizotrópia értéke, ϕ_1 és ϕ_2 a fluorofór illetve az aktin molekula rotációs diffúzióját jellemző korrelációs idő.

A határanizotrópia 0 időpontban számított értéke az alábbi összefüggéssel adható meg az egyes amplitúdók értékeiből:

$$R_0 = r_1 + r_2 \quad (3)$$

Ha feltételezzük, hogy a fluorofór egy forgáskúpon belül mozoghat, akkor a forgáskúp félnyílásszöge (Θ) és az r_1 és r_2 amplitúdók viszonya az

$$\frac{r_1}{r_1 + r_2} = \frac{\cos^2 \Theta (1 + \cos \Theta)^2}{4} \quad (4)$$

egyenlettel jellemezhető, ahol r_1 a rövidebb, r_2 a hosszabb rotációs korrelációs időhöz tartozó amplitúdó. Az ilyen módon meghatározott félszög érték kapcsolatban van a fluorofór környezetében levő fehérjemátrix flexibilitásával, tehát alkalmas paraméter a fehérjének a fluorofór környezetét jellemző dinamikai sajátságainak a jellemzésére.

Eredmények és következtetések

Az mDIA1-FH2 hatása az IAEDANS-aktin fluoreszcencia élettartamára

A fehérjékhez kötött fluoreszcens jelölők alkalmazásával lehetőség nyílik a fehérjék konformációs változásainak nyomonkövetésére. Kísérleteinkben az aktin Cys³⁷⁴ aminosavjához kötött IAEDANS fluoreszcens jelölő fluoreszcencia élettartamát vizsgáltuk, amely információval szolgált az aktin filamentum szerkezetében bekövetkező mDia1-FH2 okozta változásokat illetően.

A mérések során 20 μ M aktint polimerizáltunk különböző koncentrációjú mDia1-FH2 jelenlétében (0-5 μ M). A fluoreszcencia élettartam meghatározásánál a mérések során kapott adatok illesztéséhez egy-, két- és három exponenciális lecsengés modelleket, valamint Gauss-élettartam eloszlást használtunk, amelyek közül a két exponenciális lecsengés modell és a Gauss-élettartam eloszlás bizonyult a legpontosabbnak. Az eredmények –mindkét analitikai módszerrel kiértékelve egybevégtően azt mutatták, hogy az IAEDANS jelölő fluoreszcencia élettartama mDia1-FH2 jelenlétében 20 ns-ről ~18,5 ns-ra csökkent. A fluoreszcencia élettartam csökkenése 500 nM mDia1-FH2 koncentrációig a formin koncentrációjától függőnek bizonyult, e fölött a koncentráció fölött azonban attól független volt. A formin hatására történt fluoreszcencia élettartamban bekövetkező változás szerint tehát az mDia1-FH2 megváltoztatta az aktin filamentum Cys³⁷⁴-jének a mikrokörnyezetét.

Az mDia1-FH2 aktin filamentumok dinamikai tulajdonságaira gyakorolt hatása

A filamentumokban lejátszódó, formin indukálta konformációs változások kimutatása céljából az IAEDANS-szel jelölt aktin filamentum jelölőinek fluoreszcencia anizotrópia lecsengését vizsgáltuk meg. Ezzel a vizsgálattal információt kaphattunk a filamentumban elhelyezkedő protomerek mozgásáról.

A méréseket 2 és 100 MHz közötti tartományban végeztük. Az így nyert frekvenciafüggő fázis és moduláció értékeket kétkomponensű exponenciális illesztéssel vizsgáltuk (2. *egyenlet*). A vizsgálat során így két rotációs korrelációs időt határoztunk meg. A rövidebb korrelációs időhöz (ϕ_2) a jelölőnek a fehérjéhez viszonyított mozgását rendeltük hozzá, míg a hosszabb (ϕ_1) a fehérjemátrix szegmentális mozgására jellemző paraméter. A ϕ_2 -höz tartozó értékek a 2-4 ns-os tartományba estek és a méréseink alapján minimális formin koncentrációfüggést mutattak.

A hosszabb rotációs korrelációs idő 700 ns volt a formin nélküli minták esetében, míg 500 nM formin jelenlétében 100 ns-ra csökkent és a formin koncentrációjától független maradt e felett a

koncentráció felett. A hosszabb rotációs korrelációs idő fordított arányban áll az aktin filamentumok flexibilitásával. Ezek alapján elmondható, hogy formin hatására a rotációs korrelációs időben bekövetkező csökkenés szabadabb szegmentális mozgást jelent, amelyet a szomszédos protomereket összetartó fizikai-kémiai kötések lazulása, gyengülése okozhat. A szomszédos protomerek között levő kapcsolat tehát lazábbá válik, amelynek következtében a filamentum flexibilitása megnövekszik.

A rotációs korrelációs idők amplitúdói (r_1 és r_2) ugyancsak formin koncentrációfüggőnek bizonyultak, amely azt jelezte, hogy az anizotrópia lecsengés két rotációs módjának relatív eloszlása is megváltozott a formin kötődésének következtében.

A mDia1-FH2 jelenlétében a 0 időpontban számított határanizotrópia (R_0) (3. egyenlet) alacsonyabb volt formin jelenlétében, mint annak hiányában. Az R_0 formin függése jól kifejezett volt 500 nM mDia1-FH2 koncentráció alatt, ahol az értéke 0,265-re csökkent. E felett a formin koncentráció felett azonban az értéke nem változott. A R_0 értékének csökkenése a fluorofór körüli fehérjeszerkezet flexibilisebbé válására utal, vagyis rámutat a formin okozta lazító hatásra a Cys³⁷⁴ mikrokörnyezetében.

A kúp félnyílásszöge (Θ), amelyben a Cys³⁷⁴-nél IAEDANS jelölő bolyongó mozgást végez (4. egyenlet), nagyobb bizonyult az mDia1-FH2 jelenlétében, mint anélkül, és formin koncentrációtól való függést mutatott, hasonlóan a hosszabb korrelációs idő, illetve a 0 időpontban számított határ anizotrópia (R_0) vizsgálata során tapasztaltakhoz.

A formin jelenlétében mért nagyobb félnyílásszög értékek megerősítik a fluoreszcencia élettartamok és R_0 értékek formin függéséből származó következtetésünket, mely szerint az mDia1-FH2-vel együtt polimerizált aktin filamentumban elhelyezkedő fluoreszcens jelölő mikrokörnyezete flexibilisebbé vált.

Az aktin koncentráció és a formin hatás kapcsolata

A 20 μ M aktin jelenlétében mért fluoreszcencia paraméterek ~500 nM mDia1-FH2 koncentrációig formin függőnek mutatkoztak, majd e fölött a koncentráció fölött attól függetlenek voltak. Felmerült a kérdés, hogy mi okozhatja ezt a függést: vajon a formin:aktin koncentráció aránya (1:40), vagy a teljes formin koncentráció (500 nM) lehet felelős a tapasztalt hatásért. Újabb fluoreszcencia kísérletek eredményei alapján kijelenthető, hogy 500 nM felett a fluoreszcencia paraméterek formin koncentráció függése elhanyagolhatónak bizonyult. A legnagyobb formin hatást okozó legkisebb formin koncentráció független volt az aktin koncentrációjától, ez azt mutatja, hogy maximális formin hatás érvényesülését nem a formin:aktin koncentráció aránya, hanem a teljes formin koncentráció határozza meg.

A formin hatás ionerősség függése

Kimutattuk, hogy az mDia1-FH2 hiányában a hosszabb rotációs korrelációs idő független volt az ionerősségtől. Az mDia1-FH2 aktin filamentumhoz kötődése a hosszabb rotációs korrelációs idő csökkenését eredményezte, de ennek a paraméternek a magasabb ionerősség mellett tapasztalt változása csak a fele volt az alacsony sótartalom esetében mért értékeknek.

Eredményeink alapján feltételezzük, hogy a formin-aktin kölcsönhatások kialakításában fontos szerepet tölthetnek be a fehérjék között kialakuló elektrosztatikus kölcsönhatások is. Magasabb ionerősség mellett feltételezhetően azért alakul ki gyengébb kötés, mert az oldat hatása leárnyékolja a fehérje csoportok elektrosztatikus kölcsönhatásait.

Az eredményeink szerepe és jelentősége az aktin citoskeleton szabályozásában

A forminok, mint aktin nukleációs faktorok, elsőként kerülnek kapcsolatba a kialakuló aktin filamentummal. Az egyes fehérje struktúrák térbeli és időbeli kialakításának szabályozásában meghatározó lehet a nukleációs faktorok kötődése során kifejtett konformáció módosító hatásuk. A szerkezeti módosulást a kötés következtében kialakuló allosztérikus hatás okozhatja. Így annak ellenére, hogy a nukleációs faktor a filamentum meghatározott pontjához kötődik, megváltoztatja az egész filamentum konformációs állapotát. Ebből következően az aktin filamentumok azon túl, hogy strukturális elemei a sejteknek, a továbbiakban információ továbbítására alkalmas csatornaként vesznek részt a sejtek működésében.

Összefoglalás

A munkánk során az mDia1-FH2 fragmentum aktin filamentum flexibilitására gyakorolt hatásának vizsgálatát tűztük ki célul. Ennek első lépéseként a fehérjefragmentum előállításánál alkalmazott fehérjeexpressziós rendszert optimalizáltuk a helyi molekuláris biológiai labor adottságaihoz, mely során a rendszeren eszközölt változtatások hatékonyabb expresszálást tettek lehetővé.

- Az mDia1-FH2-vel végzett vizsgálatok alkalmával kimutattuk, hogy az aktin filamentumhoz kötődő fluoreszcens jelölő fluoreszcencia élettartama a formin kötés hatására lecsökkent, amely szerint megváltozott a jelölő közvetlen mikrokönyezete.
- Az anizotrópia lecsengés vizsgálatok alátámasztották, hogy a forminok az aktin filamentumok szegmentális mozgását befolyásolták. A szomszédos protomerek közti fizikokémiai kapcsolatok gyengülése révén az aktin filamentumok flexibilitása megnőtt. Kimutattuk, hogy ez a változás 500 nM-ig a formin koncentrációjától függő folyamatnak bizonyult. Ez a hatás 500 nM felett azonban független volt a formin koncentrációjától. Ezek alapján a fehérjének az aktin filamentum hegyes végéhez való kötődése az egész filamentumban, vagy annak számottevő részében konformációs változásokat okozott.
- Bebizonyítottuk, hogy a forminok aktin filamentumot rugalmasabbá tevő hatása független az aktin koncentrációjától. Ezt követően meghatároztuk egy mDia1-FH2 dimer molekula minimális hatótávolságát. E szerint egy formin dimer a forminnal kötött aktin filamentum szöges végétől számítva legalább 160 protomer konformációját volt képes megváltoztatni. Ez a változás a filamentum flexibilitásának növekedésében nyilvánult meg, amelyet a hosszú hatótávolságú allosztérikus kölcsönhatások okoztak.
- A környezet ionerősségét változtatva meghatároztuk a forminok hatásának ionerősségtől való függését, ennek alapján a forminok hatása magasabb ionerősség mellett kisebb volt.

Az értekezés alapjául szolgáló, nemzetközi folyóiratban megjelent tudományos közlemények

Papp, G., Bugyi, B., Ujfalusi, Z., Barkó, Sz., Hild, G., Somogyi, B. and Nyitrai, M.: Conformational Changes in Actin Filaments Induced by Formin Binding to the Barbed End. *Biophys. J.* vol.:91, 2564-2572, 2006. IF: 4.584

Bugyi, B., **Papp, G.**, Hild, G., Lőrinczy, D., Nevalainen, E. M., Lappalainen, P., Somogyi, B. and Nyitrai, M.: Formins regulate actin filament flexibility through long-range allosteric interactions. *J. Biol. Chem.*, Vol.:281, No.:16, 10727-10736, 2006. IF: 6,355

Az értekezéshez kapcsolódó poszterek, előadások

Papp, G., Bugyi, B., Barkó, Sz., Ujfalusi, Z., Pesti, M., Nyitrai, M. és Somogyi, B.: A forminok hatása az aktin filamentum konformációs és dinamikai tulajdonságaira. 36. Membrán-transzport konferencia, Sümeg, 2006. május 23-26. (Poszterszekcióból kiválasztva, előadás)

Bugyi, B., **Papp, G.**, Ujfalusi, Z., Barkó, Sz., Nyitrai, M. and Somogyi, B.: Formin caps and cramps on actin filaments: A possible mechanism to regulate the formation of cytoskeletal protein complexes. 8th International Symposium on Instrumental Analysis, Graz, Ausztria. 2005. szeptember 25-28.

Bugyi, B., **Papp, G.**, Barkó, Sz., Ujfalusi, Z., Nyitrai, M. és Somogyi, B.: A formin homológ 2 domén hatása az aktin filamentumok dinamikájára. A Magyar Biofizikai Társaság XXII. Kongresszusa, Debrecen, 2005. június 26-29.

Bugyi, B., **Papp, G.**, Ujfalusi, Z., Hild, G. and Nyitrai, M.: The FH2 domain of Diaphanous Related formin mDia1 affects the dynamic properties of actin filaments. Meeting of International Research Scholars, Mérida, Mexikó, 2005. június 22-25.

Bugyi, B., **Papp, G.**, Ujfalusi, Z., Barkó, Sz., Lőrinczy, D., Somogyi, B. és Nyitrai, M.: A forminok szerepe az aktin citoszkeleton szabályozásában. Magyar Biokémiai Egyesület 2006. évi Vándorgyűlése, Pécs, 2006. augusztus 30 - szeptember 2.

Bugyi, B., **Papp, G.**, Hild, G., Lőrinczy, D., Ujfalusi, Z., Barkó, Sz., Somogyi, B. and Nyitrai, M.: Formins regulate actin filament flexibility through long-range allosteric interactions. EMBO/HHMI Central European Scientists Meeting, Dubrovnik, Horvátország, 2006. június 15-17.

Bugyi, B., **Papp, G.**, Lőrinczy, D., Vig, A., Kardos, R., Nevalainen, E. M., Lappalainen, P., Somogyi, B., Hild, G. and Nyitrai, M.: The effects of formins on the conformation of actin filaments. 51st Annual Meeting of the American Biophysical Society, Baltimore, MD, Egyesült Államok, 2007. március 3-7.

Bugyi, B., **Papp, G.**, Lőrinczy, D., Vig, A., Kardos, R., Nevalainen, E. M., Lappalainen, P., Somogyi, B., Hild, G. and Nyitrai, M.: A possible novel mechanism for the regulation of the cytoskeleton by actin nucleation factors. Alpbach Workshop on Molecular Motors, Alpbach, Ausztria, 2007. március 24-30.

Az értekezésben nem szereplő nemzetközi folyóiratban megjelent tudományos közlemények

Papp, G., Bugyi, B., Ujfalusi, Z., Halasi, Sz. and Orbán, J.: The effect of pH on the thermal stability of α -actin isoforms. *J. Therm. Anal. Cal.* Vol.:82 281-285, 2005. IF: 1,478

Bugyi, B., **Papp, G.**, Halasi, Sz. and Visegrády, B.: The effect of toxins on the thermal stability of actin filaments by differential scanning calorimetry. *J. Therm. Anal. Cal.* Vol.:82 275-279, 2005. IF: 1,478

Orbán, J., Halasi, Sz., **Papp, G.**, Barkó, Sz. and Bugyi, B.: Thermodynamic characterization of different actin isoforms. *J. Therm. Anal. Cal.* Vol.:82 287-290, 2005. IF: 1,478

Halasi, Sz., **Papp, G.**, Bugyi, B., Barkó, Sz., Orbán, J., Ujfalusi, Z. and Visegrády, B.: The effect of pyrene labelling on the thermal stability of actin filaments. *Thermochimica Acta* 445 185-189, 2006. IF: 1,161

Blaskó, Á., Belágyi, J., Dergez, T., Deli, J., **Papp, G.**, Vágvölgyi, Cs. and Pesti, M.: Effect of polar and non-polar carotenoids on *Xanthophyllomyces dendrorhous* membranes by EPR. *Eur Biophys J.* Vol.:37 1097-104, 2008 IF: 1,825

Az értekezéshez nem kapcsolódó poszterek, előadások

Gazdag, Z., Bonnefoy, N., Belágyi, J., **Papp, G.** and Pesti, M.: The sensitivity of respiratory-deficient *Schizosaccharomyces pombe* mutants to heavy metal and oxidative stress. 13th International Congress of the Hungarian Society for Microbiology, Balatonfüred, 2002. október 9-11.

Gazdag, Z., Farkas, N., Belágyi, J., **Papp, G.**, and Pesti, M.: Alterations in the glutathione defence system of respiratory-deficient *Schizosaccharomyces pombe* mutants. XXXIth Annual Conference on Yeasts, SAS Congress Centre, Smolenice, Szlovákia, 2003. május 19-21.

Gazdag, Z., Farkas, N., Belágyi, J., **Papp, G.**, Takács, K., Rácz, T. and Pesti, M.: Altered Cadmium sensitivity of respiratory deficient *Schizosaccharomyces pombe* mutant. 14th International Congress of the Hungarian Society for Microbiology, Balatonfüred, 2003. október 9-11.

Orbán, J., Halasi, Sz., **Papp, G.**, Barkó, Sz. and Bugyi, B.: Thermodynamic characterization of different actin isoforms. 16. Ulm-Freiberger Kalorimetrietage, Freiberg, Németország, 2005. március 16-18.

Papp, G., Bugyi, B., Ujfalusi, Z., Halasi, Sz. and Orbán, J.: The effect of pH on the thermal stability of α -actin isoforms. Ulm-Freiberger Kalorimetrietage, Freiberg, Németország, 2005. március 16-18.

Bugyi, B., **Papp, G.**, Halasi, Sz. and Visegrády, B.: The effect of toxins on the thermal stability of actin filaments as revealed by differential scanning calorimetry. Ulm-Freiberger Kalorimetrietage, Freiberg, Németország, 2005. március 16-18.

Halasi, Sz., **Papp, G.**, Bugyi, B., Barkó, Sz., Orbán, J., Ujfalusi, Z. and Visegrády, B.: The effect of pirene labelling on the thermal stability of actin filaments. Ulm-Freiburger Kalorimetrietage, Freiberg, Németország, 2005. március 16-18.

Ujfalusi, Z., Barkó, Sz., **Papp, G.**, Nyitrai, M. és Somogyi, B.: Élesztő aktin izolálása és karakterizálása spektroszkópai módszerekkel. XXXV. Membrántranszport Konferencia, Sümeg, 2005. május 24-27.

Ujfalusi, Z., Barkó, Sz., **Papp, G.**, Nyitrai, M. and Somogyi B.: The characterization of yeast actin by biophysical methods. EMBO Young Investigator Programme PhD Course, Heidelberg, Németország, 2005. szeptember 4-11.

Horváth, E., **Papp, G.**, Blaskó, Á., Belágyi, J., Vágvölgyi, Cs. and Pesti, M.: Characterization of a carotenoid deficient mutant strain of *Phaffia rhodozyma*. Annual Meeting of the Hungarian Society for Microbiology, Keszthely, Magyarország, 2006. október 18-20. (Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica, 53:276, 2006.)

A cikkek összesített impakt faktora: 18,359

